

ประสบการณ์การดูแลและการบริหารจัดการของพยาบาล
ขณะเกิดภาวะวิกฤตน้ำท่วม โรงพยาบาลหาดใหญ่
Nurses' Experiences in Caring and Management during the Flood Crisis
In Hat Yai : A Case Study at Hat Yai Hospital

ขนิษฐา อรัญดร
Kanitha Arundorn

วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Master of Nursing Science Thesis Adult Nursing
Prince of Songkla University
2545

เลขหมู่	RT98	136	2945	ด 1
Bib Key	242086			
.....				

ชื่อวิทยานิพนธ์	ประสบการณ์การดูแลและการบริหารจัดการของพยาบาลขณะเกิดภาวะวิกฤตน้ำท่วมโรงพยาบาลหาดใหญ่
ผู้เขียน	นางขนิษฐา อรัญคร
สาขาวิชา	การพยาบาลผู้ใหญ่
ปีการศึกษา	2544

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรยายและอธิบายประสบการณ์การดูแลและการบริหารจัดการของพยาบาลขณะเกิดภาวะวิกฤตน้ำท่วมโรงพยาบาลหาดใหญ่ ผู้ให้ข้อมูลเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานดูแลและบริหารจัดการขณะเกิดภาวะวิกฤตน้ำท่วมโรงพยาบาลหาดใหญ่ระหว่างวันที่ 22-25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543 และมีประสบการณ์การปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพมากกว่า 3 ปี จำนวน 12 ราย ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การบันทึกเทปและการบันทึกภาคสนาม ระหว่างเดือนเมษายน พ.ศ. 2544 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2545 ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ตามขั้นตอนของโคไลซซี่ (Colaizzi)

ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลรับรู้และให้ความหมายต่อภาวะวิกฤตน้ำท่วมที่โรงพยาบาลหาดใหญ่ 4 ลักษณะ คือ 1) เป็นความรุนแรงและสูญเสียเกินคาดคิด 2) เป็นความขาดแคลนและหาทางเอาตัวรอด 3) เป็นภาวะบีบคั้นกายใจ และ 4) เป็นความร่วมมือร่วมใจภายใน ครอบครัว

การดูแลขณะเกิดภาวะวิกฤตน้ำท่วมโรงพยาบาลหาดใหญ่ มี 3 ลักษณะ คือ 1) ดูแลท่ามกลางความมืด และขาดแคลน 2) ช่วยเหลือผู้ป่วยวิกฤตยามฉุกเฉิน และ 3) ใช้มิติจิตวิญญาณของการเป็นผู้ดูแลสูง

การบริหารจัดการขณะเกิดภาวะวิกฤตน้ำท่วมโรงพยาบาลหาดใหญ่ มี 6 ลักษณะ คือ 1) รวมกลุ่มและแบ่งงานกันเองตามถนัด 2) เตรียมการจากคาดคะเนเหตุการณ์ 3) ประสานงานโดยการเดินและวิ่ง 4) ยึดหยุ่นกฎระเบียบ 5) ใช้วิจารณ์และประสบการณ์ส่วนตัวในการแก้ปัญหา และ 6) ดัดแปลงทรัพยากรเพื่อให้ใช้ประโยชน์ขณะนั้น

ผู้ให้ข้อมูลได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการดูแลและการบริหารจัดการขณะเกิดภาวะวิกฤตน้ำท่วมโรงพยาบาลหาดใหญ่ ใน 3 ระดับ คือ 1) ระดับหน่วยงานควรให้มีการปรับระบบการดูแลจัดแพทย์ประจำในหน่วยงานผู้ป่วยหนัก จัดหาอุปกรณ์จำเป็นที่ใช้ในการดูแล และฝึกทักษะภาวะผู้นำแก่พยาบาล 2) ระดับกลุ่มงานการพยาบาลควร ตั้งกองบัญชาการเพื่อประสานงานสื่อสาร และดูแลความเป็นอยู่ผู้ปฏิบัติงาน, กำหนดจุดรับบริจาค จุดรองรับน้ำฝน และจุดศูนย์รวมกุญแจ

คั้งอัตรากำลังอย่างเหมาะสม และระดมสร้างขวัญ กำลังใจ 3) ระดับโรงพยาบาลควรสร้างแผนจาก ผู้มีประสบการณ์ ประธานจังหวัดเพื่อช่วยเหลือ จัดระบบบุญแจกมัจจุเงิน เตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น ในภาวะวิกฤต และกระจายข่าวน้ำท่วมอย่างทั่วถึง

ผลการศึกษาครั้งนี้ได้ภาพรวมที่ชัดเจนของปรากฏการณ์การดูแลและบริหารจัดการของ โรงพยาบาลขณะเกิดภาวะวิกฤตน้ำท่วม โรงพยาบาลขนาดใหญ่ พบว่าพยาบาลที่ปฏิบัติงานขณะนั้นต้อง ใช้มิติจิตวิญญาณของการเป็นผู้ดูแลสูง และได้แนวทางการดูแลและบริหารจัดการเพื่อรองรับภาวะ วิกฤตน้ำท่วมโรงพยาบาลขนาดใหญ่ในครั้งต่อไป ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้กับโรงพยาบาลอื่นที่ประสบ เหตุการณ์น้ำท่วม โรงพยาบาลเช่นเดียวกัน

Thesis Title: Nurses' Experiences in Caring and Management during the Flood Crisis in Hat Yai: A Case Study at Hat Yai Hospital
Author: Mrs. Kanitha Arundorn
Major Program: Adult Nursing
Academic Year: 2001

Abstract

The objectives of this quality phenomenological research were to describe and explain experiences of nurses in providing care and management during the flood crisis in Hat Yai during 22-25 November 2000. The informants were 12 professional nurses who had been working in Hat Yai Hospital for more than three years and provided care and management when the hospital was flooded. The data were collected during April 2001 and January 2002 by means of in-depth interviews, cassette tape recording and writing field notes. Data were analyzed using Colaizzi's method. The results revealed that:

Four meanings of the crisis during the flood given by the informants were that it was 1) of unexpected severity and loss; 2) a shortage and finding a way to survive; 3) physical and mental distress; and 4) physical and mental cooperation in the family.

Care provided during the crisis fell into three categories: 1) providing care in darkness and shortages; 2) caring for critical patients in an emergency; and 3) providing care using a highly spiritual dimension.

The management during the crisis was divided into six categories: 1) self-grouping to do the work according to one's own skills; 2) preparation was carried out according to prediction of the situation; 3) coordinating work by walking and running; 4) regulations were flexible; 5) using personal experiences in solving problems; and 6) adapting resources for use.

The suggestions about providing care and management during a flood given by the informants could be classified into three levels: 1) for the ward/unit level, the system of caring should be improved, physicians should be assigned for the ICU unit, important equipment should be replaced, and nurses should be trained to gain leadership; 2) for nursing division level, there should be a controlling office to coordinate communication and look after working personnel,

designating donation locations, rainwater catchment area and a center for keys, arranging manpower properly, and providing moral support; and 3) for the hospital level, there should be planning by people with experiences of flooding, coordinating with the province for help, arranging an emergency keys system, preparing important equipment, and spreading news about the flood to all hospital personnel.

This study revealed a clear phenomenon of caring and managing Hat Yai Hospital by nurses when it was flooded and found that nurses provided care using a highly spiritual dimension. The results of this research could be used as a guideline in caring and managing the hospital if it is flooded again. This guideline also can be applied to other hospitals when they encounter a flood.